

Ingezonden.

Onderzoek van pepsine.

Naar aanleiding van het stuk van den Heer *Oversluys* over de onderlinge verhouding van eenige pepsinesoorten, op pag. 1218 van dezen jaargang, mag ik misschien even in herinnering brengen, dat door mij in dit tijdschrift (pag. 495, 1917) er op gewezen werd, dat de werkwijze volgens Ed. 4 oorzaak er van is, dat pepsinen van zeer verschillende werking aan den eisch van inwerkingsduur van Ed. 4 voldoen, ook zwak werkende pepsine.

De oorzaak hiervan is gelegen in de onjuiste wijze van coaguleeren van het te nemen eiwit. Het gelukt n.l. meestal niet, eiwit van een versch ei in water volledig te coaguleeren; vaak ontstaat slechts eene sterke opalescentie, welke door zwakke pepsine reeds spoedig opgelost wordt, of er ontstaan in sterkte wisselende coagulaties, die eene daaraan evenredige hoeveelheid pepsine ter oplossing vereischen. Dit mag de reden zijn, waarom pepsinen van verschillende werkingsgraad, ook zwakke pepsine, aan Ed. 4 voldoen. *Oversluys* oppert, dat de handel daar een „goed” gebruik van maakt. In dit verband mag ik er even op wijzen, dat de „Onderlinge” rees jaren daarom de methode Ed. 4 heeft verlaten en de methode der *Duitsche Pharmacopee* als basis heeft genomen, waarbij 10 g. eiwit (door eene fijne zeef gewreven) van een ei, dat 10 min. in kokend water heeft gelegen, in 100 cm³. water van 45° en $\frac{1}{2}$ cm³. 25 pCt. zoutzuur door 100 mg. pepsine niet in 3 uur, doch in $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ uur bij 45° opgelost worden, zooals in mijn vroeger artikel reeds vermeld is.

Dit is dan een zeer sterke, onverdunde pepsine, welke in de prijscourant *O.P.G.* met de aanduiding „ $\pm 6 \times$ Germ.”, als Ed. 4 wordt afgeleverd, terwijl pepsine met een oplossend vermogen in 3 uur, zooals *Ph. Germ. V* eischt, als „Pepsine G V” wordt afgeleverd.

A. W. VAN DER HAAR

Utrecht, Nov. 1923.

Lab. v.d. Onderl. Pharm. Groothandel.

Kosten der Geneesmiddelenvoorziening. Naar aanleiding van eenige artikelen van den Heer *Schuurmans Stekhoven*, zie ik mij genoodzaakt, alsnog te wijzen op eenige onjuistheden, welke daarin voorkomen. De conclusies, waartoe de Heer S. S. meent te moeten komen, berusten gedeeltelijk op verkeerde gegevens en gedeeltelijk op verkeerde conclusies.

Op blz. 1058 zegt hij, dat het A.M.F. aan de leden wijkverpleging verschaft. Deze bewering is in strijd met de werkelijkheid, daar de wijkverpleging een particuliere instelling is, welke alleen door het A.M.F. gesubsidiëerd wordt. Het behoeft, dunkt mij, geen nader betoog, dat deze kosten belangrijk hooger zouden zijn, wanneer deze geheel door het A.M.F. gedragen moesten worden.

Vervolgens gaat de schrijver over tot vergelijking van het A.M.F. met het A.Z.A.

Hierin ligt nu de groote fout van den Heer S. S., omdat dit twee instellingen zijn, welke onderling niet vergelijkbaar zijn. Wat toch is 't geval?

De betaling bij het A.M.F. geschiedt per lid, gehuwd (d.i. inclusief gezinsleden, onverschillig hoeveel) of ongehuwd, terwijl de betaling bij het A.Z.A. geschiedt per *lid = ziel*.

Het gaat nu maar niet aan, om het totaal betaalde bedrag bij het A.M.F. eenvoudig te verdeelen over 't aantal zielen, daar dit toch zeer sterk aan veranderingen onderhevig is (sterfgevallen en geboorten), terwijl het aantal leden (honorarium) precies hetzelfde blijft. Bij 't A.Z.A. is de betaling alleen en uitsluitend afhankelijk van 't aantal leden = zielen. Meer leden geven meer inkomen en omgekeerd. Het zal den Heer S. S. niet moeilijk vallen, in te zien, dat een vergelijking der door hem berekende, *niet gelijkwaardige* cijfers, noodzakelijkerwijze tot verkeerde conclusies moest leiden. Zooals ik uit het artikel van den Heer S. S. meen te moeten opmaken, schrijft hij de daling van het bedrag per lid voor genees- en verbandmiddelvoorziening van f 10,19 in 1921 tot f 7,76 in 1922 alleen toe aan de strengere contrôle. Hoe eenvoudig of deze conclusie, uit het cijfermateriaal, voor iedereen ook moge lijken, toch is zij totaal onjuist. De teruggang van dit cijfer is enkel en alleen te danken aan den overgang van betaling per recept naar het abonnements-systeem. Wanneer de Heer S. S. de jaarverslagen eens vergeleken had, dan zoude hij wis en zeker ook tot die conclusie gekomen zijn, want alleen op den post genees- en verbandmiddelen gaf dit een bezuiniging van ongeveer f 65000,—. Nu laat ik nog buiten beschouwing het batige saldo, verkregen door abonnementsstelsel bij de artsen. De twee fouten, welke hier begaan zijn, mogen een waarschuwing zijn voor allen, die meenen, bevoegd te zijn, conclusies te trekken uit cijfermateriaal, zonder voldoende van de omstandigheden op de hoogte te zijn.

Van hetgeen waakzaamheid vermag en wat volgens S. S. luce clarius gebleken is, blijft dus enkel en alleen over de bezuiniging, welke verkregen werd door het absolute verbod, om *spécialité's* voor te schrijven en de lange lijst van loco-preparaten.

Thans nog een antwoord op de vraag: „Waarom kan het absolute abonnementsstelsel voor apotheekhoudende artsen wel en voor apothekers niet ingevoerd worden? Natuurlijk kan de fysieke mogelijkheid, om dit stelsel ook bij apothekers in te voeren, niet ontkend worden, maar iets anders is, of dit redelijk en gewenscht is. Beide vragen meen ik ontkennend te moeten beantwoorden.

Het vaststellen van een uniformen prijs per recept is niet wel

mogelijk, zij 't dan, dat deze prijs, bij overlijden of vestiging van iederen arts, telkens herzien werd.

Daar ieder arts geneest volgens zijn eigen methode (dus ook de apotheekhoudende), heeft hij geen andere geneesmiddelen noodig dan die, welke hij zelf voorschrijft en kan dus geheel naar verkiezing duurdere of goedkoopere geneesmiddelen voorschrijven. Bovendien is de arts niet verplicht, tal van geneesmiddelen in voorraad te hebben, waartoe de apotheker volgens de wet wel verplicht is. Als regel maakt de apotheekhoudende arts slechts zijn eigen recepten gered. Behalve de door de wet verplichte geneesmiddelen, is de apotheker nog verplicht, vele geneesmiddelen in voorraad te hebben, afhankelijk van de voorschriften der plaatselijke artsen. Bij overlijden van een arts zijn deze middelen voor hem soms totaal waardeloos en voor dergelijke verliezen staat den apotheker geen verhaal open. Hierbij nog gevoegd het renteverlies voor zijn gelden, in goederen belegd, alsmede het grootere bedrijfskapitaal en risico, dan is het m.i. duidelijk genoeg, dat, afgezien van een kleine vereenvoudiging in de administratie, *alles tégen* en niets voor de invoering van een uniformen geneesmiddelprijs pleit.

Met de meeste hoogachting,

L. VAN WERSCH.

Kerkrade, 28 Nov. 1923